

Her er tilsynelatende to helt identiske varslere, men funksjonaliteten er ulik. Varsleren til venstre vil opptrre som en "ekte" seriekoblet varsler uansett nett og strøm, mens varsleren til høyre vil være avhengig av at HUB'en fungerer om den skal opptrre som seriekoblet varsler. Det er derfor viktig å sette seg inn i hva man har, eller hva man har tenkt å kjøpe.

SMARTE RØYKVARSLERE

Det har de siste årene kommet flere «smarte» røykvarslere på markedet. Samtidig må man være klar over at det finnes ulike systemer, og regelverket er ikke helt oppdatert i forhold til den teknologiske utviklingen.

TEKST:

Håvard Bakken, Brannmannen

Selv om røykvarslere markedsføres som «smarte» kan det være noe felles å gå i. Det er viktig at eier, bruker og brannfolk kjenner til noen av disse utfordringene. Det handler i hovedsak om seriekoblede varslere, som også via en HUB kan varsle en eller flere via en smarttelefon. Røykvarslere reguleres gjennom EN 14604, den var skrevet i 2005. Det har vært en stor utvikling siden den gangen, så arbeidet med en revidering er i gang. Brannmannen ønsker å se litt nærmere på dette med smarte røykvarslere i private hjem.

EKTE SERIEKOBLING?

Seriekobling er vel seriekobling? Nei så enkelt er det dessverre ikke. Her finnes det flere varianter. Den anbefalte, sikreste og beste løsningen er der hvor røykvarslerne kommuniserer seg imellom, noe vi som forbruker kanskje vil tro at alle gjør. Dessverre er det ikke så enkelt. Det finnes flere smarthus-modeller på markedet som kommuniserer via HUB'en. De vil

være avhengig av at de er tilkoblet HUB for at seriekoblingen skal fungere, det er det nok ikke som mange som er klar over. Det betyr da at om nettet er nede av en eller annen årsak, eller ved strømbrydd så vil heller ikke seriekoblingen fungere. Varsleren vil da kun fungere som en frittstående røykvarsler. Det finnes også «smarte» røykvarslere som kan kobles opp via en app på telefonen, men de lar seg ikke seriekoble i det hele tatt. Det er ikke å anbefale når man først har skaffet seg flere røykvarslere. Ett av poengene da er nettopp seriekobling og hurtig varsling.

ENKELT Å TESTE, MEN KAN DET VÆRE EN BELASTNING?

Det er en enkel måte å teste hvordan systemet virker i forhold til seriekobling. Det er enten å ta strømmen til ruterne eller koble fra HUB'en. Tester du da en røykvarsler oppdager du om du har «ekte» seriekobling, eller om du er avhengig av nett og strøm. Piper en, piper alle er det som anbefales. Dette kan være fatalt i en

brannsituasjon om ikke seriekoblingen fungerer. Varslingen blir dårligere og tregere. Røykvarsleren sin viktigste oppgave er ivareta personsikkerheten så alle berørte får et tidlig varsel og får gjort de rette grepene så en unngår skader. De aller fleste varslere kan testes lokalt, og testes for å se at systemet og radiokommunikasjonen fungerer. Noen produsenter har valgt å la varslerne gå i full alarm ved test, noe som gjør at det å teste er noe mange kvier seg for, da det oppleves veldig voldsomt med full alarm i alle sensorer. Andre produsenter sender ut et testsignal som gjør at varslerne gir korte kvitteringstoner som ikke er like forstyrrende. Erfaring viser at varslerne som går i full alarm ved testing, sjeldnere blir testet enn løsninger som gir «mildere» testsignal. Noen systemer kan også teste varslerne fra appen. Sjekk også om systemet varsler deg om nettet eller strømmen faller bort. Det vil si om systemet er offline.

HVORDAN KOMMUNISERER VARSLERNE VED EN ALARM?

Noen varslere sender radiosignal hele tiden mens de er i alarm, så lenge det er røyk i kammeret og de stopper først å sende når kammeret er røykfritt eller varsleren blir hysjet. En brann f.eks. i en garasje, som er så rask og kraftig at den setter varsleren ut av funksjon, vil da kunne føre til at alarmen stopper og resten av alarmene i boligen blir stille, dette kan få fatale følger. Andre sender et signal som repeteres om at de andre varslerne skal gå i alarm inntil de får et nytt signal om at de skal stoppe, når kammeret blir røykfritt eller varsleren blir hysjet. Du kan også teste dette selv ved å ta ut batteriet i varsleren som utløste alarm, mens den er i alarm. Blir det ikke stille i de resterende, så sender den start- og stopp-meldinger uavhengig av tilstanden på første utløste røykvarsler. I tillegg til økt sikkerhet, gir dette også mindre batteriforbruk.

KAN MAN AVSTILLE EN ALARM UTEN Å VÆRE I SAMME ROM?

Noen varslere i markedet tilbyr mulighet til å avstille uten å være i samme rom som varsleren, for eksempel via en app. Tilsynelatende en fin og brukervennlig funksjon, men i forslaget til revidert standard for røykvarslere EN-14604 er ikke dette tillatt. Man kan tenke seg en situasjon der huseier er lei av feilalarmer fra hybel, og avstiller røykvarsleren for å få ro, mens det faktisk er et branntilløp på hybel.

HVILKEN FREKVENS OG KLASSE HAR PRODUSENTEN VALGT PÅ RADIOKOMMUNIKASJON?

Vi omgir oss med mer og mer produkter som har radiosender og mottagere og lever i en nesten konstant e-smog. 4G LTE (mobil) opererer på 790 - 862 MHz, noe som er veldig nært brann- og alarmfrekvensen i Europa som er 868 MHz. Dette påvirker selvfølgelig også utstyr som benytter disse frekvensene, og stiller større krav til dette enn tidligere. Derfor er kvaliteten på radioutstyret viktig for å få god rekkevidde og unngå forstyrrelser. Spør derfor om hvilken frekvens og hvilken kategori radioutstyret er. Det finnes 3 klasser, der klasse 1 er mest robust mot forstyrrelser og sjansen for både å levere og motta radiosignal er størst.

KJØP FRA EN ANERKJENT LEVERANDØR/PRODUSENTEN INNEN EU

Ved å installere et smarthus-system, lagres det masse data om deg enten du vil eller ikke. Kjøper du et system på Wish til 400 kroner med appstyring, bør du ta for gitt at dataene du deler ikke er sikret etter GDPR (Personvernforordningen). En aktør innad i EU/EØS plikter å følge direktivet. Vær skeptisk til hvilke data du deler. Hvorfor skal man vite hvor du bor? Pass også på at du handler fra en seriøs leverandør/producent med økonomi som klarer å håndtere tjenestene for at systemet skal virke også i fremtiden. ■

Røykvarsleren er og blir den billigste livsforsikringen du kan kjøpe deg!

TRELLCHEM®

Trellchem® Splash 1500

Kjeledress i heldekkende design, spesielt laget for brannvesen, og for korte innsatser.

Gir deg en bra beskyttelse mot sprut av flytende kjemikalier, som for eksempel alkaliske, syrer, petroleum og olje produkter.

Designet er heldekkende, som gjør at man bærer brannmannsbekledning og pusteapparatet under drakten. Sertifisert ihht EN 14605.

Ta kontakt med oss for ytterligere informasjon.

SafeNor AS

Bromsveien 5 – 3183 Horten
Telefon: 909 33 501
www.safenor.no | post@safenor.no